

۵۷ سال قبل در ۱۷ دی سال ۱۳۴۶ انتشار یک خبر ایران را منقصر کرد و مثل زلزله ۱۰ ریشتری جامعه را تکان داد. خبر مزبور ، آسمانی شدن جهان پهلوان غلامرضا تختی بود که در پی این خبر غمناک، اشکهای میلیون‌ها ایرانی از چشمان مردان و زنان سرازیر شد.

تختی از خانواده‌ای فرودست از یکی از محلات جنوب تهران بود که به خاطر مشکلات مالی خانوادگی، فرصتی نکرد تا تحصیلاتش را بعد از سال سوم دبیرستان ادامه دهد جذب بازار کار و تلاش شد تا بخشی از مشکلات مالی خانواده را حل کند؛ ولی تقدیر چنین تعلق گرفت تا گوش‌هایش بر روی تشک کشتی بشکند و در آینده فردی شود که با قهرمانی و جوانمردی مانع از شکستن دل‌ها شود . بعد از این که در کشتی به قهرمانی المپیک و جهانی رسید و بر سکوی برترین‌ها قرار گرفت فرصتی فراهم شده بود تا اسیر جمع‌آوری مال و ثروت و مقام شود ولی مناعت طبع را از دست نداد و همان ماند که بود؛ همین خصوصیات اخلاقی سبب شد که از وی یک قهرمان اجتماعی در کنار قهرمان ورزشی بوجداد آورد و بر قلب مردم جا بگیرد و مورد اطمینان اکثر قریب به اتفاق مردم شود؛ بطوریکه در سال ۱۳۴۱ برای زلزله زکگان بوئین زهرا اقدام به جمع‌آوری کمک‌های مردمی کرد مردم با طیب خاطر و اطمینان به درستکاری تختی کمک‌هایشان را به وی دادند. در حالیکه قهرمان شدن برای تختی بسیار اهمیت داشت هرگز حاضر نشد به هر بهایی قهرمان شود جوانمردی را مهمتر از قهرمانی می‌دانست؛

ادامه درصفحه >

تحولات منطقه ای در سال ۲۰۲۵ چگونه خواهد بود؟

در انتظار فصل جدید خاورمیانه

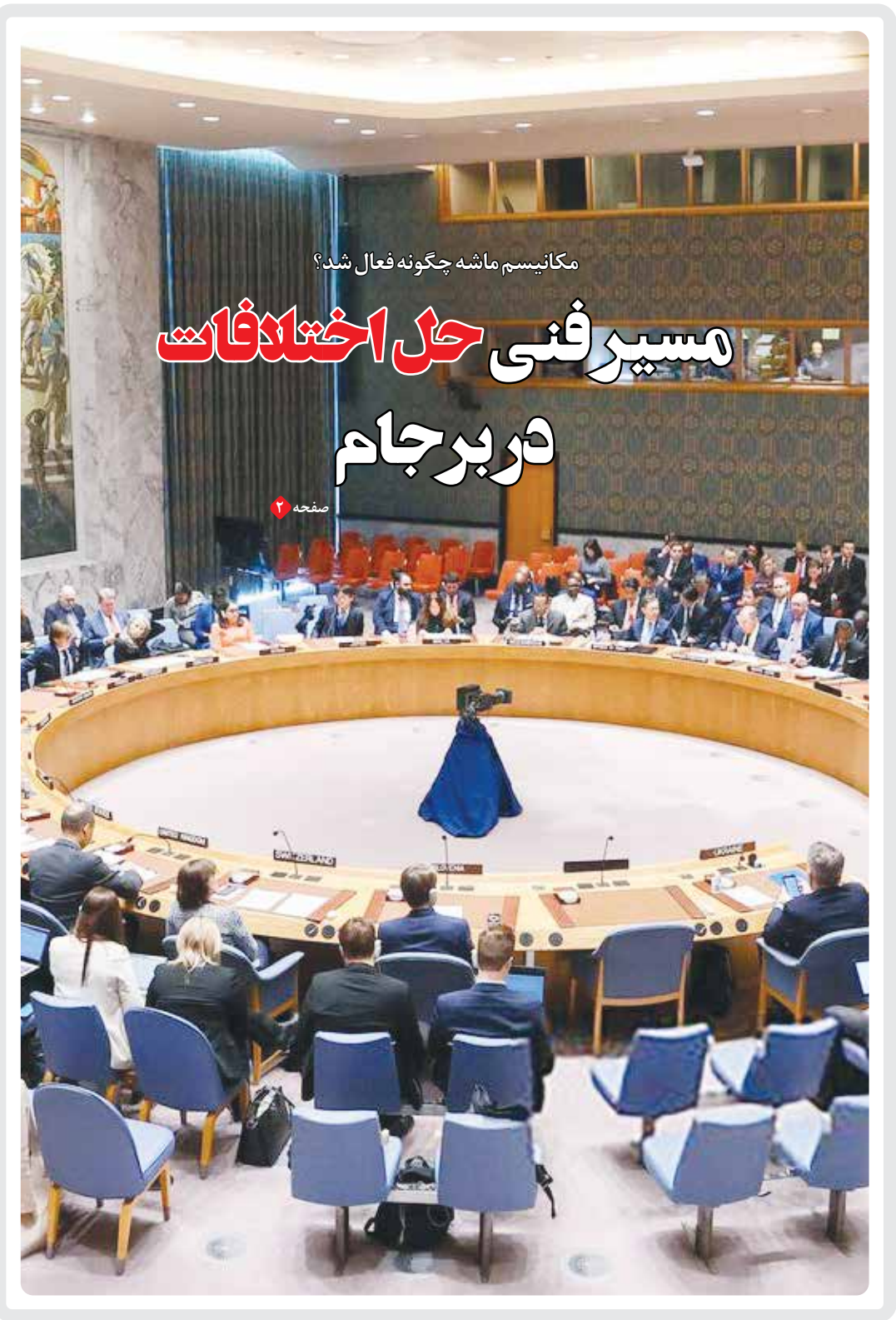
گروه بین الملل- در این دوران نا آرام، باز گشت دونالد ترامپ، رئیس جمهور منتخب ایالات متحده، به کاخ سفید، به نظر می‌رسد که اوضاع را بیش از پیش متزلزل کند. اما یک فرد مختل کننده چگونه با دنیایی که از قبل مختل شده‌است، برخورد می‌کند؟ در یک گفت‌وگو، تحلیلگران درباره پیش‌بینی تحولات سال ۲۰۲۵ بحث کردند. محور اصلی موضوعات شامل پایان احتمالی جنگ اوکراین به‌دلیل تغییر مواضع آمریکا تحت ریاست‌جمهوری ترامپ، فشار بر اسرائیل برای حل سریع بحران غزه و استراتژی‌های جدید علیه ایران بود. علاوه بر این، تنش‌های تجاری آمریکا با چین و اروپا به‌عنوان چالش‌های اقتصادی مهم مطرح شد. در بخش زیر سعی خواهیم کرد مصاحبه این نشریه با اما اشفورد کارشناس ارشد مسائل بین الملل مرکز استیمسون در مورد تحولات سیاست خارجی در سال ۲۰۲۵ را مورد بررسی قرار دهیم.

به گزارش فرارو به نقل از نشریه فارن پالیسی، اما اشفورد مصاحبه را این‌طور آغاز می‌کند: سال نو شما مبارک، متا آیا برای سالی آرام‌تر و بی تنش‌تر هیجان‌زده هستید؟

مت کروینک: تا توجه به جنگ‌های بزرگ در اروپا و خاورمیانه، امیدوارم سال ۲۰۲۵ کمی صلح‌آمیزتر باشد. البته شانس کمی وجود دارد که اوضاع بهبود یابد، اما همین هم غنیمت است. در واقع، فکر کردم این موضوع می‌تواند ایده خوبی برای اولین ستون سال جدید ما باشد. پیش‌بینی شما برای ۲۰۲۵ چیست؟

اما اشفورد: من از پیش‌بینی کردن دست کشیده‌ام. وقتی جنگ عراق جریان داشت، وارد دانشگاه شدم؛ بحران مالی جهانی را هنگام فارغ‌التحصیلی تجربه کردم و فرزندانم در بحبوحه همه‌گیری کووید-۱۹ به دنیا آمدند. به نظر می‌رسد که زندگی من همواره با هرج‌ومرج گره خورده است.

شرح درصفحه >

بدون رفع تحریم و کنترل تورم، ارز تک نرخی می‌شود؟

اثر کاهش مصارف بودجه‌ای در نرخ ارز

دولت باید تورم را از طریق حذف هزینه‌های اضافی و بودجه‌های زائد کنترل کند. اینکه ناترازی وجود دارد حرف درستی است اما دلیل این ناترازی مصرف‌گرایی مردم نیست بلکه مساله اصلی هزینه‌های اضافی است که از بودجه دولت می‌شود. راه حل آن مشخص است مانند همان اقداماتی که ایلان ماسک گفته، یعنی کاهش چشمگیر هزینه‌های دولت است، که بخش مهمی از کسری بودجه فعلی را می‌توان حل کرد.

عمومی چیزی به آنها داده نشود. درواقع محدودیت منابع نشان می‌دهد که چارهای جز این نیست که با باید همچنان از سفره مردم زد و بودجه‌های غیراقتصادی را پرداخت و با باید اقدام به حذف این بودجه‌ها کرد و نیازهای مردم و کشور را در اولویت قرار داد. این استخوان لای زخم اقتصاد کشور زمانی که درآمدهای نفتی بود‌شاید به چنین مرحله‌ای نمی‌رسید و امروز باید نسبت به رفع آن اقدام کرد. ضمنا به نظر می‌رسد رابطه پزشکیمان با نهادها و اشخاص بالادستی خوب است و همانظوری که برای FATF یا برداشت از صندوق توسعه توانست مجوزهای لازم را اخذ کند، در این مورد هم بعید است با مخالفت مواجه شود. وزارت اقتصاد در پی این است که بازار ارز را تک نرخی کند. چنین امکانی وجود دارد؟

آنها را بپذیرند. یعنی می‌توانند بازار توافقی را هم حذف کنند ولی باید بپذیرند که سالی ۳۰ تا ۴۰ درصد نرخ‌ها تعدیل شود که اثرات تورمی آن برای مصرف کنندگان تا ۸۰ درصد هم می‌تواند بالا برود. در اقتصادی که سالانه از ارزش پول ملی آن چنین کاسته می‌شود، به دشواری سنگ روی سنگ بند خواهد شد. من فکر نمی‌کنم با این شرایط بتوانند از پس تک نرخی کردن ارز برآیند. بانک مرکزی از زمانی که فرزین سکنانش را به‌دست گرفته، سیاست تثبیتی را پی گرفت ولی نرخ تورم به کمتر از ۳۰ درصد نیست. چقدر پی‌گیری نشدن سیاست تثبیتی از سوی وزارت اقتصاد یا سازمان برنامه در ناموفق ماندن این سیاست موثر بوده است؟

در هر حال وقتی سیاست تثبیتی به نحوی نباشد که در بخش بودجه‌ای کسری کنترل شود، پرواضح است که به توفیق کامل نخواهد رسید. کما اینکه تورم از ۵۰ درصد نهایتا به ۳۰ درصد رسید. منتها بانک مرکزی در کنترل ترانزنامه بانک‌های مختلف گرچه بیش از دوره های پیشین کارهایی کرد اما قاطعیت لازم را نداشت که این امر بر روی تورم هم اثر فرایزنده دارد.

یک تحلیل‌گر اقتصاد کلان معتقد است که اگر توافقی برای کاهش تحریم‌ها صورت نگیرد، در سال آینده نرخ تورم به بیش از ۴۰ درصد خواهد رسید و تا پایان سال هر دلار آمریکا می‌تواند به ۱۰۰ هزار تومان هم برسد.

این روزها اقتصاد ایران درگیر نوسانات ارزی است. در حالی که پس از سه سال که در دولت سیزدهم نرخ تورم در کانال بیش از ۴۰ و ۵۰ درصدی قرار داشت، به نظر می‌رسید که با تغییر دولت ثبات ادامه دار شود ولی چنین نشد. حالا تورم در گزارش‌های رسمی هم رو به افزایش دارد و در بازار هم هر دلار آمریکا تا ۸۲ هزار تومان قیمت‌گذاری شد. هنوز هیچ کدام از نهادها یا مسئولان دولتی به پرسش چرایی افزایش نرخ ارز پاسخ شایسته‌ای ندادند.

در این رابطه محمد تقی فیاضی، منتقد اقتصادی و کارشناس حوزه اقتصاد کلان، می‌گوید اگر امروز مشکلاتی در کشور وجود دارد مانند التهابات ارزی، بیش از اینکه بتوانیم دولت فعلی را سبب آن بدانیم باید بر نقش پررنگ دولت سیزدهم در این وضعیت انگشت بگذاریم. به باور این کارشناس زمانی تعدیل قیمت‌ها می‌تواند کارساز باشد که قبل از اقدام به این عمل، تورم کشور کنترل شود و یک وضعیت با ثباتی بر کشور حاکم شود.

مشروح این گفتگو را می‌توانید در ادامه مطالعه کنید.

- دولت فعلی از زمانی که روی کار آمده، از دلار گران شده است، چه چیزی موجب این وضعیت شده است؟
- من فکر می‌کنم یک نکته مهمی که باید به آن توجه کنیم این است که دولت چهاردهم در هر صورت مقصر اصلی این واقع نیست. وضعیت فعلی ناشی از اقدامات پر اشتباه گذشته است. به طور مثال همین بودجه پر از کسری و ناترازی که باید سال را با آن سپری کرد، خود محرک مهمی برای افزایش قیمت‌ها است.
- تا امروز هم اگر نتوانستند تا حدی شرایط را مدیریت کنند به دلیل این بود که در سه سال دولت سیزدهم بایدن فرصت فروش بیشتر نفت را به ما داد و همین امر دست دولت را در منابع آفندر باز کرده بود که ناکارآمدی‌های مداوم خود را با ارز باشی پنهان کنند. در کنار ناکارآمدی‌های مورد اشاره البته سیگنال‌های منفی زیادی هم در این مدت منعکس شد که اثرات خود را داشت.
- جای‌نگرانی نیست؟
- اتفاقا هست. بخش مهمی از این نوسانات ناشی از اتفاقات رخ داده در عرصه‌ی سیاسی است یعنی تحولات غیراقتصادی فضای اقتصادی را تحت تاثیر قرار می‌دهد و این اختلالی جدی است.
- از نظر زمانی، اقدام به تعدیل نرخ دلار در زمان مناسبی انجام شد؟

- من این‌طور فکر نمی‌کنم. برای اینکه بتوان نرخ‌ها را تعدیل و سپس آزاد کرد باید تورم کنترل شده باشد زیرا با وجود نرخ بالای تورم اقداماتی چون تعدیل نرخ ارز یا حامل‌های انرژی خود به زمینه‌ای برای تشدید نرخ تورم تبدیل می‌شود. درواقع دولت اگر قصد اصلاح امور را فراهم کند باید ابتدا ثبات را حاکم کند که به معنای تک رقمی شدن نرخ تورم است و سپس با یک برنامه حساب شده و تدریجی به اصلاح قیمت‌ها و حتی قیمت‌گذاری بپردازد.
- مدافعان اقدامات دولت می‌گویند با وجود ناترازی‌های متعدد، امکان کنترل تورم وجود ندارد. کنترل تورم چگونه با ابزارهای موجود اجرایی می‌شود؟

به گزارش ایسنا، محسن پاک‌نژاد وزیر نفت ظهر یکشنبه ۱۶ دی ۱۴۰۳ در جلسه کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی که با حضور رئیس مجلس و همچنین وزیر نیرو برگزار شد، اظهار کرد: اساساً زمانی که از ناترازی انرژی صحبت می‌شود همه باید توجه کنند که این موضوع، مساله‌ای نیست که به ماه‌های اخیر یا ۵ الی ۶ سال گذشته مربوط باشد بلکه ریشه آن در سال‌ها عملکرد حوزه انرژی کشور است.

وی با بیان اینکه «در مقوله ناترازی دو مولفه تولید و مصرف مطرح هستند» عنوان کرد: در بخش تولید، وزارت نفت طرح‌های متعددی را در حوزه تولید گاز اجرا کرده است و در حال حاضر نیز برنامه‌ریزی‌های میان مدت و بلند مدتی را در دست اقدام دارد که تا پایان سال جاری بخشی از قراردادهای مرتبط با افزایش تولید گاز را خواهیم داشت.

وزیر نفت با تاکید بر اهمیت طرح فشار افزایی پارس جنوبی گفت: باورم بر این است که این طرح برای ما از نان شب نیز واجب‌تر است. این طرح برنامه هفتم پیشرفت دیده شده که استفاده از سرمایه‌های انرژی بر کشور هزینه نیاز دارد که اجرای آنها نیز در قالب زمانبندی چهار و نیم الی ۵ و نیم سال طول می‌کشد؛ بنابراین احتمال اینکه ما بتوانیم در کوتاه مدت یا میان مدت بتوانیم از محل اجرای آن در حوزه رفع ناترازی منتفع شویم، شاید مدداری قابل اتکا نباشد.

پاک‌نژاد همچنین به ارائه توضیحاتی درباره برنامه‌های این وزارتخانه جهت افزایش تولید پرداخت و اظهار کرد: یکی از راهبردهایی که بخش منابع مالی وزارتخانه راتحت تاثیر مثبت قرار داده، ظرفیت‌های قانونی خوبی است که در برنامه هفتم پیشرفت دیده شده که استفاده از سرمایه‌های انرژی بر کشور از جمله فولاد و هلدینگ‌های انرژی از جمله آنها است. وی در ادامه تاکید کرد که مطمئن باشیم در حوزه تولید وزارت نفت هم در گذشته تلاش کرده که با وجود محدودیت‌هایی که بوده به وظایف و تعهدات خود عمل کند و هم در ماه‌های پیش رو ان شالله این وظایف دنبال خواهد شد.

وزیر نفت در ادامه با بیان اینکه «اصل گرفتاری ما در حوزه ناترازی به مولفه دوم یعنی مصرف باز می‌گردد»، تاکید کرد: سال‌ها است که مکرراً تولید شده است اما مصرف، مدیریت تقاضا و بهینه‌سازی مصرف رها شده است و با وجود تلاش‌هایی که برای تولید می‌شود اما مصرف، شتابان و لجام گسیخته رو به افزایش است. این اطمینان وجود داشته باشد که اگر تمام بتانسلیل تولیدی در حوزه میادین گازی را هم توسعه دهیم، اما به حوزه مدیریت مصرف و تقاضا نپردازیم، روند ناترازی ادامه خواهد داشت؛ بنابراین اصل تمرکز ما باید به حوزه مصرف معطوف شود.

پاک‌نژاد تاکید کرد: نمی‌خواهم بگویم که امسال سال متفاوتی با سال‌های گذشته بود، اما تفاوت‌هایی را نیز داشت؛ در ماه اردیبهشت وزیر وقت نفت به درستی نامه‌ای را برای برخی مراجع تصمیم‌گیر در کشور ارسال می‌کند و به صورت جدی در این نامه هشدار می‌دهد که امسال امکان تأمین بخشی از سوخت مایع را بنا به دلایلی بیش از سال گذشته نداریم. آن زمان کارشناسان صاحب نظر دور هم نشستند و در آن مرجع تصمیم‌گیر به این جمع‌بندی رسیدند که تنها راه این است که به نوعی سبب سوخت مصرفی نیروگاه‌ها مدیریت شود؛ در این سبب گاز، گازوئیل و نفت کوره قرار دارد، و طبیعتاً مدیریت این سبب سوخت راهکاری بود که از اواسط تابستان تجویز شده است. وی ادامه‌داد: در نهایت این سبب سوخت به شیوه‌ای که مورد نظر بود، مورد استفاده قرار گرفت و در حال حاضر نیز در روزهایی که قرار داریم بر اساس هماهنگی بسیار خوبی که بین وزارت نیرو و نفت وجود دارد، شاهد خاموشی‌ها و شرایطی که در مقطعی از زمان اتفاق افتاد، نیستیم و باورم بر این است که بر اساس جلساتی که با وزارت نیرو داشته‌ایم در ادامه نیز شاهد چالش جدی در این حوزه نخواهیم بود.